

„NE BÁNTSD A
MAGYART“

Zrínyi

MURAKÖZ

„Adassék tisztelet
a katona
eszménynek“

Zrínyi-fóhász

Előfizetési ár: fél évre 5.— P.
Kiadóhivatal: Horthy Miklós-tér 6.

Csáktornya, 1943. április 2.

Politikai hetilap.
Megjelenik pénteken.

Böjti gondolatok

A m. kir. honvédelmi miniszter elrendelte, hogy a leventéket vezetőikkel együtt husvét előtt vallásos oktatásban részesítsék.

Valóban nagyon üdvös és helyes intézkedés volt a fiatalságot vallásosságra terelni ma, amikor ugyszólván az egész világ eltávolodott az Isten fogalmától.

A háború okozta bajokkal és szenvedésekkel kapcsolatban az Isten egyedüli vigaszunk és bizalmunk, mert az isteni gondviselés nem enged meg semmi olyan rosszat, amiből nem származnék valami jó is.

Bármennyire érthetetlen is rövidlato emberi szemünk számára az események, a háborúval járó csapások, a gonoszág látszólagos diadala, nekünk rendületlenül hinnünk kell, hogy a Gondviselés keze nem rövidült meg és Isten igen is magának tartja fenn ma is az emberiség sorsának intézését. A Megváltó akkor győzött az egész világ felett, amikor ellenségei azt hitték, hogy legyőzték, megsemmisítették, keresztre feszítették. Éppen a legnagyobb szenvedés hozta meg a dicsőséget, a világ megváltását s az Ő ellenségei éppen azt érték el, amit legjobban nem akartak. A keresztény egyház meg alapítását s annak örökön-örökké való fennmaradását és uralmát a világ felett.

A nagyböjt magabizalls, az Istenhez való visszatérés ideje. Krisztus negyven napig böjtölt, mielőtt tanítását megkezdte s annak emlékeztetere rendelte az egyház a husvét előtti nagyböjtot. Tehát van elegendő időnk a magunkbazzállásra és az Isten kegyelmeinek illő megköszönésére.

Az egész világ lángokban áll. Szemünk előtt pusztultak el és tűntek el a föld színéről nemzetek, országok, népek. Tegnap még viruló családok, ma földönfutók, anyák elvesztették gyermekeiket, családok apáikat, városok, falvak helyein romok egy élő lélek nélkül, mi pedig itt állunk Európának majdnem közepén, békés otthonunkban, kéményeink barátságosan füstölnek, vig dalok kísérik a szorgalmas munkás kezeket s a rettenetes világegésről csak az újságokból értesülünk.

Vajon gyarló emberi eszünk képes-e az Ursten ezen nagy kegyelmét kellőképpen felfogni? Szent István birodalma, a boldogságos Szűz Mária országa. Leszámítva a Kassa és Budapest elleni gaz támadásokat, országunk a háborus szenvedésekből még semmiben sem részesült.

Vajon, most a nagyböjtben gondoltunk-e arra, hogy ezt a nagy Isteni ke-

gyelmet illik méltó módon megköszönni? S a megköszönésnek melyik módját választottuk? Gondoltunk-e a messi távolban, borzalmas csatákban értünk küzdő honvédeinkre és azok családjaira? Sietünk-e legalább egy könnyet letörölni az özvegyek és árvák arcáról? Adtunk-e a sokból sokat, a kevésből keveset? És ha adtunk, jó szívet, emkerszeretéből, kötelességérzetből adtuk-e? Mert nem elég az adományt odavetni s azután hivalkodóan, magassan hordott fejfel szelében-hosszában dicsekedni, én megtettem kötelességemet! Az ilyen jötték az Isten előtt nem kedves.

Egy francia író könyvében olvastuk, hogy két nagyon gazdag, jótékonyaságáról híres ember elment a templomba imádkozni. Az egyik a következőképpen imádkozott: „Istenem, adj nekem a földön még nagyobb gazdagságot, még több vagyont, a menyországban pedig örök üdvösséget, mert én kórházat és árvaházat ajándékoztam városunknak, a szegények-kel állandóan jótékonykodom. A másik pedig így fordult az Istenhez: „Uram bünyös vagyok, nem vagyok méltó a kegyelmedre, de miután irtalmasságod végtelen, könyörülj bünyös lelkemen és fogadd el alázatos imámat.

A kettő közül ki volt az igazi keresztény? Ki volt az igazi jötevő?

A messze keleten egy gazdag király így imádkozott a templomban: „Istenem adj nekem még nagyobb hadsereget, még több vagyont, hogy meghódíthassam a világ másik felét is.“ Kiment a templomból, az ajtóban meglát egy koldust, odanyújt neki egy aranyat, a koldus pedig visszautasítja. A király nagy mérgesen kérdőre vonja a sértésért, mire a koldus azt mondja: Nálamnál szegényebbtől nem fogadok el adományt. Te koldus így a király hiszen az enyém a fél világ, hogy lehetsz Te gazdagabb nálamnál. Tied a félvilág aranya, neked hódol a félvilág, de Te azt kérted az Istenőtől, hogy a másik felét is adja neked, tehát sokkal szegényebb vagy mint én, mert én hálával fogadom azt a darab kenyeret, amit az Ursten nekem egy napra ad.

Nekünk is keresztényi alázottsággal kell fogadnunk a jó Isten kegyelmét, hogy hazánkat eddig megmentette a szörnyű vörös rémtől és keresztényi alázottsággal kell meghálálnunk, hogy megáldotta dicső honvédeink fegyverét, akik messze a hazától, fagyban, hóban, sok szenvedés közt áldozták véréüket és ifjú életüket azért, hogy mi itthon békésen dolgozhassunk a hazaért, családjainkért s

elsősorban honvédeinkért és hozzátartozóikért.

Legyünk hasonlók ahhoz a francia jötevőhöz, aki alázatos lélekkel ismerte be bünyös voltát és könyörgött Isten irtalmáért és lélekben legyünk hasonlók a keleti koldushoz, aki megelégedett és noldog volt a napi falat kenyérral.

A miniszter felhívása a leventéknek szólott, de mindnyájunk okulására is szolgáljon. Adjunk hálát a jó Istennek végtelen kegyelméért, hogy hazánkat eddig megmentette minden veszélytől, hálánkat pedig mutassuk ki a szorgalmas munkával a belső fronton és a honvédcsaládok támogatásával. Félre a kishitűséggel, félre az apró csეთepatékkal, az irigykedéssel, egy szent cél lebegjen szemünk előtt, a hazaért minden áldozatot és egy szent hit a biztos győzelemben.

Ezt fogják tanulni derék leventéink és ez legyen ma minden igaz magyar és muraközi jelszava.

A husvét előtti nagyböjtben fogadjuk meg, hogy így fogjuk szolgálni Istenünket és Hazánkat. **Sp.**

Szociális célkitűzések megvalósítása az ország közellátásában

Magyarország a háborus erőfeszítések között sem feledkezik meg arról, hogy szociális politikájának nagyarányú célkitűzéseit minden nehézség ellenére fokozatosan megvalósítsa. A Kállay kormány csak legutóbb adta ki azt a rövid összefoglalást, amely a számos bizonyító erejével tüntette fel, mennyit haladt Magyarország a szociális fejlődés útján. A kormány szociális programjának megvalósítása azonban a legszebben akkor érvényesül, amikor az egyes igazgatási ágak látszólag egymástól függetlenül, valójában azonban szociális célkitűzésektől áthatva, céltudatosan hozzák azokat a rendeleteket, amelyek az ország lakosságának szociális és gazdasági helyzetét hivatottak előmozdítani. Háborus idők szociális programjának egyik legfontosabb célkitűzése a közellátással kapcsolatos kérdések rendezése. Maga ez a szó, hogy közellátás, rendkívül mely szociális értelemmel bír. Amikor a kormány szakit azzal a felfogással, amely a létentartást az egyéni adottságokra bizza s elhatározza, hogy a rendelkezésre álló, elsőrendű szükségletek kielégítését célzó javakat úgy osztja szét, hogy abból mindenkinek igazságosan és egyenlően jusson, akkor valójában megteremtí azt a szociális elképzelést, amely megszünteti az egyes társadalmi osztályok közötti különbséget és egyformán megbecsülést vezet be mindenki számára, aki a nemzet szempontjából értékes termelési munkát végez.

Az ország közellátása a kormány szociális célkitűzései alapján dolgozik. Nem tür kivételeket, hanem egyenlő elbánást és igazságot elosztást valósít meg, mert örökérvényű igazság az, hogy inkább beéri mindenki a kevéssel, ha látja, hogy azt minden ember egyformán kapja meg.

Szász Lajos közellátási miniszter csak a közelmúltban számolt be a népruházati akció sikeréről. A kormány csendben, minden hírverés nélkül szervezte meg és bonyolította le azt a

magyarányu akciót, amelynek során a gazdasági cselekedés és megőrzésünk munkások ruha és lábbeli ellátásáról gondoskodott. A mai nyersanyaggyártás világban imponálóak azok a számok, amelyek az akció eredményeit jelentik. De szociális szempontból a százezres számok eltörpülnek amellett a tény mellett, hogy a kormány a pótolhatatlan és szinte arányértékű nyersanyagokat a dolgozó tömeg céljaira fordítja. Egy végvázson, egy tartós munkásruha ma busás kamatokhoz, ha megfelelő helyre jut. Az a földelünk dolgozó magyar munkás fokozottabb munkát fejt ki, ha érzi és tudja, hogy nem feledkeztek meg róla és a nehéz viszonyok között is magadják a lehetőséget arra, hogy olcsó árérték-jóminőségű, tartós holmit vásároljon. A gondoskodásért érzett hála, a munkateljesítmény és egészséget fenntartó juttatások és az időjárás viszonyosságai ellen védelmet adó célszerű ruházat mindvégig annyi biztosságot jelent, mint a megőrzésügyi termelői munka zavartalanosságának.

A népruházati akció keretében történt gondoskodás jelentőségét csak fokozza az a másik intézkedés, amely a szappanellátás terén jelentékeny könnyebbséget. A kormány tudatában volt annak, hogy a „tisztaság lélekgazsága” elvének megvalósítása mennyire fontos a háborús időkben, amikor a különböző járványok és egyéb betegségek jelentkezővel számolni kell. Az igazságos szappanellátás érdekében kénytelen volt a téren is korlátozásokat bevezetni éppen abból a célból, hogy ha igen szerény körülmények között is, de mindenki hozzájuthasson a nélkülözhetetlen tisztálkodási cikkhez. A korlátozások bevezetése után azonban új alapokra fektette a szappanellátást. A kellő időben kifejlesztett szervezői munkának most mutatkoznak az első eredményei. Talán szerény dolog az, hogy csupán a mosozspanellátást emeli fel kétszeresére, de háborús korlátozások között minden emelés hála és örömmel kell fogadni. Ne a mennyiségért nézzük, hanem az emelés tényét. Az emelés már annyit jelent, hogy megvan a kellő szervezet, megvan a kellő tapasztalat ahhoz, hogy az egyes cikkek elosztása rendszerben és igazságszerűen történjen. A mosozspanellátás emelésén túl a kormány különös gondot fordít a háború idején annyira fontos népszaporulat támogatására is, amikor a csecsemőknek igen magas zsírsavtartalmú bébiszappant oszt ki. Ez az intézkedés is a szociális szellem megnyilvánulása, mert ma mindent el kell követnünk országunk jövőjéért és a magyar gyermek érdekében, hogy a felszabaduló ifjú generáció minél kevésbé érezzen meg a háború elkerülhetetlen következményeit.

A MANSZ évi közgyűlése

Március 25-én, csütörtökön délután tartotta a Magyar Asszonyok Nemzeti Szövetsége, csakortnyai csoportja a Zrínyi Szálló nagytermében első évi rendes közgyűlést, amelyen a központi szervező osztály részéről dr. Stolpa Józsefné, országos ügyvezető elnök képviselőtében nemes Sztríha Margit megbízott és a nagykanizsai MANSZ részéről egy küldöttség jelent meg.

Öz. Pethő Jenőné elnöki megnyitóját követően Kovácsics Ella csoportelnök üdvözölte a budapesti és nagykanizsai kiküldötteket, majd hosszabb beszédben adott beszámolót az elmúlt év munkájáról.

A beszámolóban kiténik, hogy a csakortnyai magyar asszonyok hivatásuk magaslatán állanak és nemcsak tudják, hanem el is végzik nemzeti kötelességeiket. Holgycim, amióta a csoport tenné, lazarhatatlanul igyekeznek némesek a közéletet előmozdítani, hanem a magyar kultúrát is terjesztési s amellett derék honvédek is elsőrendű gondjukat képezték.

Az év folyamán tartottak három hazafias előadást, egy műsoros tenestélyt, a sokgyermekes anyák tiszteletére a nyár folyamán egy virágkörzöt, a Zrínyi emlékműre és az Országzászlóra összesen három koszorút helyeztek, a hazaértelenülönö honvédelmiaknak két kúrtászlót, 31 ezer cigarettát, 100 szeretetsomagot és 20 liter rumot ajándékoztak. Az elsőadózásban résztvevő gyermekeket reggelivel vendégelték meg.

A Főméltóság Asszonyi akciójára mintegy 6000 pengőt gyűjtöttek.

Varró, szövő és kukoricacsuhé-tanfolyamokat tartottak. Készítettek tászkákat, szandálokat, a sebesültok részére 100 pár papucsot, jelenleg öt szövőszékkel dolgoznak s van mintegy 3000 pengő értékű különféle vászonmunkájuk.

A szegény gyermekek részére készítettek és szétosztottak 75 leányruhát, 24 leánykabátot, 28 fiúruhát és 58 pár cipőt.

A szövést, fonást öz. Perszeicz Ignácné, a varrást pedig öz. Pecsnik Imréné intézik fáradsággal és önfeláldozó szorgalommal.

A kulturucsoport elnöke V. Pecsornik Paula, aki tanári nagy elfoglaltsága mellett minden idejét a szent célra áldozza.

Sáfrán Fekitszné az irodai teendőket intézi, amelyek szintén kevés időt engednek, napi teendői mellett, a pihenésre.

Külön köszönetet mondott a hatóságoknak széleskörű támogatásukért, a polgári iskola igazgatósága a szegény gyermekek ruháinak megvásárlásához varrógépeket bocsájított rendelkezésre.

Megszervezték a női munkaszolgálatot 208 önkéntes jelenlétevel, eddig gyűjtöttek három vándorbakelengyét, négy hadiségélyvezetőt van és 68 öregét támogatnak.

A pénztári számadás során előterjeszté, hogy az ONCSA-tól 400 pengőt, az Ejelű Baglyok Egyesületétől 273 pengőt, Neumann gyármmunkásoktól 60 P 10 fillért, Csakortnyai városból 200 pengőt és a Balogh szénkereskedéstől 77 pengő segélyt kaptak.

Már tavaly megkezdtek a kender és a len-termesztést. E célra a város két hold földet bocsájított rendelkezésükre. Mintán a muraközi lakosság ezeket az ipari növényeket szívesen termeszt, a központtal lenlono telep felállításáról tárgyalnak.

A babakelengye gyűjtése tovább folyik s fővárosi mintára a gyermekvédelmet is megszervezik.

Valóban szép program. De még szebb, hogy mindezt egy rövid esztendő alatt keresztül tudták vinni, de a régi magyar nagyszonyok példáját követő csakortnyai magyar asszonyok minden akadályt leküzdöttek.

A választások során vitéz gróf Teleki Bélánét, dr. Vida Ferencné, és Kallroy Antalné fővédnöknek, dr. Krátky Istvánné és Skublics Odónné a nagykanizsai, illetve zalagersegi MANSZ csoportok elnököt, dr. Antal Pálné és öz. Pecsornik Ottóné díszelnöknek választották.

A tisztikart, illetve a választmányt is kiegészítették és megválasztották a csoportot erkölcsileg támogató tiszteletbeli tagokat is.

Óriási tapsal fogadott beszéde után Fliszar Ilonka IV. oszt. tanuló olvashatta Végvári „Harom szin” c. versét, majd a központ kiküldötte Sztríha Margit emelkedett szolásra.

A központ üdvözlőének átadása után köszönetet mondott Kovácsics Ellának a beszámolóért, a helyi hatóságok a támogatásért, csak így lehet hasznos munkát végezni és lérté a további támogatást.

Csakortnyai Tornay Cecil gondolata és jel-szava: Kötelesség, Istennel a hazaért és család-ért! teljes mértékben megtestesülést nyert.

Idézi Krisztus példáját, aki azt mondotta, hogy nem uralkodik, hanem szolgálni jött a földre.

A mai időkben nagy szükség van a haza és az Isten felemelő szolgálatára.

Beszéde további részében elmondja a MANSZ országos tevékenységét. Jópóronban az asszonyok kimostak a sebesült katonák zubbonyait, felérumint, megöltöztak és egy adial, vízszá. Napi foglalkozásuk mellett ezt éjfel végezték. Sokan meg is betegedtek, erre azt mondták, annyi baj legyen, legfeljebb a belső fronton fogunk a hazaért meghalni.

Tokajban egy kilen-gyermekes család nélkülözte a tejet. A MANSZ vett egy kecskét, hogy a családnak teje legyen, azzal a kötelezettséggel, hogy a születendő kis kecskéket tovább kell adni más szegény családnak, hogy azoknak is legyen tejeik.

Felémeltette a Főméltóság Asszonyi aldozati munkáját, a Kormányzóhelyettes Ur önfeláldozását, aki mindenben egyforma akart lenni bajtarsaival és hosi életét áldozta a hazáért.

Beszéde során egy pernyi néma felállással áldoztak az elesett hősök emlékének.

Boldog, aki segíthet másén és szolgálhat hazájának. Az önző, kapzsi ember élete szomorú, mert nincs lite, nincs szíve.

Lefesti a szövetségi életet, szeressük, ne bántsuk egymást, közös munkával erősíteni a belső frontot, akkor nem kell félni a vörös rémtől. A magyar asszonyok nem maradnak el semmitől, ebből nem engedünk.

Beszédt Széchenyi szavaival fejezte be, aki azt mondotta: ha letépik a lábaimat, kezzeim járva, ha azt is, akkor hason esuszva, de mindenképpen hazámnak szolgolok.

A szünni nem akáro tapsvihar után Kovácsics Ella indítványára tavrillag üdvözölték gróf Raday Gedeonnét, dr. Stolpa Józsefnét, vitéz gróf Teleki Bélánét és dr. Krátky Istvánnét.

A nagykanizsai küldöttség felszólalása után Zsigics Rajka IV. o. tanuló új hatással szavalt a Majtényi Flóra: „Mi a haza” c. versét, hogy Sztríha Margit levette MANSZ jelvényét és fel-díszítette vele, mint a jövődó MANSZ gyermek-csoport első tagját.

A Szózat elmondása után a holgyek leve-mulak a Zrínyi Szálló termeibe, ahol barátságos tea mellett folytatták eszmecserejüket és ismét szép összeget gyűjtöttek honvédelekre.

A MANSZ legmelegebb köszönetet mond az adakozóknak, gyűjtőknek, segítőknek, megjelen-teknek és Behojnik Mihálynak az ajándékozott 50 kanálért.

Miskolcon Zrínyi Miklós emlékének áldoztak nagyszabású ünnepség keretében

Miskolc város szabadegeteme szombaton, március 20-án este lélekemelő szép ünnepséggel áldozott Zrínyi Miklós emlékének. Sáfrán István varmegyei népművelési titkár, Muraköz fia, mag-gaszárnyalvasu, gondolatokban gazdag, lelkes beszédben méltatta Zrínyi Miklóst, mint korának legnagyobb államférfiát, a szemlái katonát, az európai műveltségű magyart s a profétalelkű nagy költőt. Fekelő szavaival szinte szoborra gyúrta rajongással teli lelkének anyagából, oly eleven erővel állította haláltagosága elé gróf Zrínyi Miklós történelmi alakját.

Előadása mély hatást váltott ki a nagyszabású közönség körében.

Az új 50-ik

magyar királyi osztálysorsjáték

játékterve páratlan esélyeket nyújt,

mert egy sorsjeggyel szerencsén eszben nyerhető:

700.000 pengő

Jutalom:

400.000 P.

Főnyeremények:

300.000 P.

100.000 P.

70.000 P.

60.000 P.

2 x 50.000 P.

2 x 40.000 P.

továbbá

30.000 P.

16 x 20.000 P.

27 x 10.000 P. stb. stb.

Összesen: 10,810,000 pengő.

Az első oszt. sorsjegyek hivatalos ára:

Nyelvad Negyed Fél Egész

3.50 pengő 7 pengő 14 pengő 28 pengő

Sorsjegy az összes főelárusítóknál kapható!

Minden számnak egyenlő esélye van!

A húzás kezdete április 10.

Első Muraközi Szövöde Rt. CSÁKTORNYA

Széchenyi u. 50 ☉ Telefon: 31.

Központi iroda: BUDAPEST

A szombathelyi hadikórház Bajtársi Szolgálatának köszönőlevele a csáktornyai Bajtársi Szolgálathoz

Mint lapunkban már többször említettük, a mi derék vízszentgyörgyeink sebesült honvédek részére bort gyűjtöttek, amelyet a csáktornyai Bajtársi Szolgálat eljuttatott a szombathelyi hadikórházban fekvő sebesült katonáknak.

E napokban érkezett a csáktornyai Bajtársi Szolgálathoz a n. kir. szombathelyi 593 számú hadikórház Bajtársi Szolgálatának a következő tartalmú köszönőlevele:

„Ugy a hordó, mint a demizsonban szállított bort köszönettel megkaptuk. Különösen jól esett, hogy gondoltak nehéz sebesülteinkre is. Sajnos, ilyenek bőven vannak s ellátásuk megfelelő itallal a Bajtársi Szolgálat nagy, de egyúttal kedves gondját képezi. Eppen ezért nagy örömmel fogadtuk a nehéz bort.

Partfogásaitak továbbra is kérve, maradunk hazafias üdvözléssel. Aláírás.”

Örömmel közöljük ezt a levelet, részint hogy jószívú adakozóink tudják, hogy adományaik elérték céljukat, részint pedig, hogy további gondoskodásra és hazafias áldozatra serkentünk népünket.

A MÉP HIREI

Vitéz Horváth Ferenc Alsómuraköz országgyűlési képviselőjének kerületlátogatása

Vitéz Horváth Ferenc nyug. vezérőrnagy, Alsómuraköz országgyűlési képviselője meglátogatta Perlak, Csehaka, Tüskeszentgyörgy, Alsópuzstala, Alsópálfa, Harascsány, Muralóvó, Muracsány, Hodosány, Murakirály, Torókuvár, Kis-szabadka, Drávdios, Drávaollár, Ligetvár, Henis-falva, Muracsánmária és Alsómihályfalva községeket.

A népszerű képviselőt mindenütt nagy lelkesedéssel és szeretettel fogadták. A képviselő részvett a partérkezelteken, tájékoztatást adott, pánasznapokat tartott és különösen sokat foglalkozott a közellátási ügyekkel. Mindenütt azt tapasztalta, hogy a háborus gazdasági nehézségek ellenére is a felvilágosítás jósele hatást gyakorol és a kézséggel teljesíti mindenki a gyezelem érdekében reaszabott kötelességet. A tanúság működése is elsőrangú, lelkiismeretesen haradozik a nép javán az iskolában és iskolán kívül egyaránt. Alsómuraközben a nemzeti munka szocialis vonalon is eredményesen működik.

Vitéz Horváth Ferenc képviselő husvét előtt még meglátogatja a még sorra nem került községeket.

Elopta a szabadságos katona hátizsákját a csáktornyai váróteremben

Gudlin Károly muracsányi lakos tiltott határátlépés és lopás vétségével vádolva állott a nagykanizsai kir. törvényszék előtt. Gudlin a tiltott határátlépést beismerte, de azt ragadta, hogy lopott volna.

A koronatanu Bramilovics István azt vallotta, hogy ő látta a lopás elkövetését. A csáktornyai

nyai vasúti váróteremben aznap éjjel többen tartózkodtak, civilek és zásadtságos katonák. A koronatanu látta, amint Gudlin ovatosan körülnézett és amikor azt látta, hogy senki nem nézi, fogta az egyik katonát, Lucsár István hátizsákját és kiment vele a váróteremből. A hátizsákban élelmiszer és néhány kisebb értékű katonai dolog volt.

Gudlin azzal védekezett, hogy ő nem akarta a hátizsákot ellopni, csak azért vitte ki, mert nagyon éhes volt és enni akart. A benne levő enivalót el is fogyasztotta. Ezután fel és alá járkált az állomás épülete előtt, egy árnyékos sarokban a Kanizsa felé menő vonatra várva. Egy határőrn azonban, aki arra ment, meglátta a hátizsákot és a körülötte álálkódó Gudlint. Gyanus volt neki a dolog és odament hozzá. Megkérdezte, hogy az övé-e a hátizsák. Amikor Gudlin bizonytalan, kitérő válaszokat adott, gyanuja megerősödött, ezért Gudlint bekísérte a csendőrségre.

Bármennyire is igyekezett tagadni Gudlin lopásbeli bűnösségét, az összes tanuk és a körülmények ellene vallottak.

A kir. törvényszék kimondotta bűnösségét és Gudlin három hónapi fogházbüntetésre ítélte jogerősen.

Takarékosság hazafiaság, pazarlás hazaárulás!

HIREINK

— **Pénzügyi kinevezés.** A pénzügyminiszter dr. Dabas Rudolf pénzügyminiszteri számvetőségi díjnyok a csáktornyai kir. adóhivatalhoz pénzügyi fogalmazóvákoknokra nevezte ki.

— **Eljegyzés.** Schleer Maria m. kir. posta tisztviselő (Csáktornya) és Loncev Jozsef m. kir. posta s. ellenőr jegyesek.

— **Esküvő.** Prekopa Juci m. kir. posta tisztviselő (Csáktornya) és Herczeg Zoltán m. kir. posta fog. gyakovnok (Csáktornya) I. hó 4-én tartják esküvőjüket.

— **A MANSZ helyi csoportja rendezésében** Csáktornyan a Zrinyi Szálló nagytermében folyó közművelődési előadássorozat keretében csütörtökön, április 1-én este fél 8 órakor Turák János polg. isk. tanár és Kollarics Ferenc gyák. isk. tanító, vasárnap, apr. 4-én délután fél 4 órakor dr. Felszeghy Felmérné ker. középisk. tanárnő és Szilágyi Sarolta polg. isk. tanárnő tartották, illetve tartják meg előadásaitak.

— **A Credo testvérek lelki gyakorlatja.** A Csáktornyai Férfi egyesület vezetősége ez uton is felhívja a Credo testvérek, valamint a csáktornyai öntudatos, katolikus férfitársadalmának figyelmét az április 8-án kezdődő lelki gyakorlatokra, melyeket 3 napon át P. Markó Marcell, a magyar rendtartomány kormánytanácsos, országos hírű szónok fog vezetni. P. Markó Marcell ezidő szerint a leghivatottabb arra, hogy a csáktornyai férfitársulat katolikus és magyar öntudatára ébressze és felhívja. O maga talán mindenkinél jobban ismeri a férfitársulat problémáit. Mint fiatal tényleges tiszt vonult be annakidején a világháborúba. Orosz fogságba esett, ahonnan csak évekké tartó szörnyű megpróbáltatások után került ki előbb a szibériai száműzetésből, majd a szovjet-orosz pokolból. Hazatérése után franciásnús lett. Mint ilyen hosszú időn át a rendi növendékek magisztere s ezzel egyidőben a tollnak országszerte ismert harcosa volt. Szibérián át a kolostorig c. műve több kiadást ért el. A szoban forgó művel a magyar olvasó társadalom szőszereint, hihetetlenül rövid idő alatt szétkapkodta. Több idegen nyelvre is le akarják fordítani. P. Markó Marcell pápai főnöksége alatt az ottani ferences templomot a világháborús hőské templomává avatta. Hogy ugy mondjuk: történelmi érdemeinek elismerésül emelte őt a nagykáptalan bizalma tavaly a kormánytanácsosi székbe.

— **Az erdei tüzek elleni védekezés.** Az erdei tüzek leggyakrabban tavasszal szoktak előfordulni, amikor az ősszel lehullott levél a nap melege és a szél szárító hatása alatt teljesen kiszáradt, minél fogva legkisebb szikrára is hirtelen fellobbanó, gyorsan terjedő és épen ezért nehezen oltható tűz keletkezik. A nagy károkat okozó

Magyarország története

Balla Antal nagyszerű műve Második kiadásban jelent meg

Balla Antal a tudós alaposágával, a történetírő világos szemléletével és a kitünő publicista iráskészségével a második világháború kitöréséig tárgyalja Hazánk történetét. Műve a mai, történelmet formáló időben, különös érdeklődésre számíthat. **A hatalmas, térképekkel kiegészített mű.**

Ára 9- pengő

Singer és Wolfner Irodalmi Intézet kiadása Budapest, VI. Andrassy u. 16.
Kapható a Délvidék minden könyvkereskedésében.

ilyen erdei tüzeket nem csak az erdőben dolgozó munkások, hanem az erdőben sétáló közönség vigyázatlansága (égő gyufa, cigaretta eldobása stb.) is okozza. Felkérünk ezért mindenkit, bármi célból is keresik fel az erdőt, hogy az erdőben tüzet ne rakjanak, mert ez a törvényes rendelkezések értelmében szigorúan tilos, de tartózkodjanak az erdőben való cigarettazástól is, mert a legnagyobb óvatosság mellett is nagy erdei tüzeknél lehetnek okozói. Az erdőnek okozott bármiféle kár, nemzetgazdasági érték pusztulását jelenti, miért is közeledek az, hogy az erdőt mint nemzeti vagyont — mindenki megbecsülje és kellő védelembe részesítse.

— **Hősi emlékművet és országzászlót állít fel Perlak.** Vitéz Horváth Ferenc nyug. vezérőrnagy Alsómuraköz országgyűlési képviselője elnöklésével Perlakon érkeztetett volt, amelyen a hősi emlékmű és országzászló felállítására alakult bizottság megbízta a tervekét és a május 30-án tartandó leleplezési ünnepség részleteit.

— **A csáktornyai elemisták megjutalmazása.** A csáktornyai elemi iskolában Sziklay János, a Dunantuli Közművelődési Egyesület elnöke ünnepség keretében pénzüjalmat és elismerő emléklapot osztott ki azok között a diákok között, akik a magyar nyelv tanulásában jelekedtek.

— **Felrobbant a gyufával melegített kézigránát.** Zorc Radoszláv csáktornyai polgári iskolai tanuló több társával a katonai gyakorló téren játszadozott. Játék közben egy fel nem robbant kézigránát találtak. A legnagyobb érdeklődéssel vették magukhoz, dobálták egymásnak és vizsgálgálták a szerkezetét. A kézigránát nem robbant fel a dobálás ellenére sem. Zorc Radoszláv ekkor az öccsétől gyufát kért és annak lángja fölé tartotta a kézigránát. A „dögölt” gránát a melegítés hatása alatt a fú kezében felrobbant. Különösebb bajt mégsem okozott, mert mindössze a fú kezének ujjait sebezte meg. A többiek sértelemek maradtak. Zorc Radoszlávot a csáktornyai kórházban apoják.

— **Megjelent a „Forrás” legújabb száma,** amelyben a magyar és külföldi irodalom legjelesebb képviselői irtak novellákat, cikkeket, Bokay János, Bibó Lajos, Tóth László, Mécs László, Kosáry Domonkos, Fejja Géza, Juhász Géza, gróf Dessewly Gyula, Trócsányi Zoltán, Várdi Imre, Molter Károly, Jékely Zoltán, Bartalis János, Szabó Árpád, Ambrózy Ágoston, Mihály László, Tabéry Géza, szerepelnek mint cikkírók a rendkívül tartalmas számban. A külföldi irodalmat F. Rückert, K. Leino, A. G. Matos, P. v. Prerad-

Osztály sorsjegyet

rendeljen az ismert szerencsés

Suchtár Bankház-nál

BUDAPEST, Üllői-út 6

NAGY szám-választék!

NAGY nyerési esély!

Előzékeny lebonnyítás!

Azonnali nyereménykifizetés!

Rendelés: Levelezőlapon.

vics, Corrado Alvaro, J. M. de Heredia képviseli. A kritikai rovatban Rédey Tivadar, Járdányi Pál, Dáloky János, Kilián Zoltán, Jajcsay János ad átfogó képet az elmúlt hónap kulturális és

művészeti eseményeiről. Az egységes magyar kultúra szolgálatában álló folyóiratot Hankiss János szerkeszti.

A Hangya a közellátás és a szövetkezeti eszme szolgálatában

Jelentős eredmények, nagyarányú fejlődés a Hangya mérlegében

A szövetkezeti mozgalom gyakorlati keresztülvételének sikeres és céltudatos eredményei nyilvánulnak meg a Hangya Központ kitünő mérlegében, amely most került nyilvánosságra. A forgalom nagyarányú fejlődése, a szövetkezeti tagok fokozott bizalma és a közérdekű tevékenység jellemzi a Hangya üzletvitelét. A Hangya nem törekedett sem a multban, sem most kizárólag minél nagyobb üzleti eredmények elérésére, hanem a szövetkezeti tagok érdekeinek megóvása mellett elsősorban a közérdek, a közellátás szolgálatába állította nagyarányú és az egész országra behálózó szervezeteit. Wünscher Frigyes felhívja tag, a Hangya alelnök-vezérigazgatója irányítja már több mint egy évtizede a Hangya üzleti politikáját, amelyet egyben gazdavédelmi és fogyasztóvédelmi politikának is lehetne nevezni. Az az előrelátó alaposság, amellyel figyelembe veszi a Hangya legfőbb irányítója a termelői érdekeket, szolgálja a szövetkezeti eszmet és hatékony részt vesz a hadsereg és a közellátás szükségleteinek biztosítására, mutatják, hogy

a Hangya üzletvitelében az igaz szövetkezeti eszme dominál.

A Hangya központ összforgalma 450 millió pengő volt az elmúlt évben, 90 millióval több az előző

mérlegben feltüntetett forgalomnál, az intézet alapítottja 20 százalékkal 24 millió pengőre növekedett, a vállalati saját tőke pedig 15,8 millióról 47,8 millió pengőre növekedett. Ezek a számok mutatják a vállalat nagyarányú fejlődését. Az üzleti politikára pedig jellemző, hogy az ilyen nagyarányú forgalomemelkedés mellett a tiszta felesleg 1,838,000 pengőt tesz ki, az előző évben kimutatott 1,490,000 pengővel szemben.

A gazdák termelési eredményének fokozására biztatókhoz és terménybevásárlásokhoz tíz millióval többet folyósítottak, mint a múlt évben, a különböző kulturális és szociális célokra pedig 7,7 millió pengőt fordított a Hangya. Vasárnap visszatérítésre közel 3 millió pengőt fordítottak. A Hangya központ forgalma a logisztikai üzletágban 230 millió pengőről 290 millió pengőre, az értékesítési üzletágban pedig 129 millióról 157 millióra emelkedett.

Március 31-én tartotta közgyűlését a Hangya és az alapszabály szerint megengedett legmagasabb 5 százalékos osztalék fizetését határozta meg részvényesnek.

A Hangya Ipari kitünő üzleteredményeiről is beszámolt az igazgatóság jelentés, amely vállalat 404,000 pengő felesleggel zárta mérlegét és 5 százalékos osztalékot fizet.

Közgazdaság

A szarvasmarha forgalmának szabályozása

Lapunk mai számában közöljük a közellátási miniszternek a vágómarha igénybevételének szabályozásáról szóló 310.000/1943. K. M. számú rendeletét, amely 1943 április 1-én lép életbe. Ezzel kapcsolatban összefoglaltuk az alábbiakban ismertetiük olvasóinkkal a szarvasmarha forgalma terén jelenleg fennálló összes korlátozásokat. Ezek a korlátozások négy csoportra oszthatók: I. Vágási tilalom; II. A vágómarha, vágóborjú, vágóvályú és vágóbiavörjű forgalmának és levágásának szabályozása; III. A vágómarha és a vágóvályú igénybevételének szabályozása; IV. A kényszervágással és az elluhallással kapcsolatos közellátási rendelkezések.

I. Vágási tilalom.

Két évesnél fiatalabb tehent, üszört, üszőborjút a kényszervágás esetén kívül levágni nem szabad, kivéve

1. azt a két évesnél fiatalabb tehent, üszört és üszőborjút, amelyről a m. kir. gazdasági felügyelőség, vagy a vármegyei állattenyésztő (szarvasmarhatenyésztő) egyesület megállapítja, hogy nem kívánatos fajtajelleg, hibás testalkulás, vagy más ok miatt felnevelésre és tenyésztésre nem alkalmas,

2. azt a két évesnél fiatalabb tehent, üszört és üszőborjút, amelyről a hatósági állatorvos megállapítja, hogy betegség, lejtélenség és fejlődési rendellenesség miatt felnevelésre és tenyésztésre nem alkalmas,

3. azt a hat évesnél fiatalabb, de nyolc hónaposnál idősebb üszőborjút, amelyről a hatósági állatorvos megállapítja, hogy az anyaállat megbetegedése, vagy elluhallása (levágása) miatt nem lehet felnevelni.

Ezekről a megállapításokról a fél kérelmére a gazdasági felügyelőség, a vármegyei állattenyésztő (szarvasmarhatenyésztő) egyesület, vagy a hatósági állatorvos írásbeli igazolást ad.

Két évesnél fiatalabb tehénre, üszőre, üszőborjura levágás céljára marha levelet csak akkor

szabad kiállítani, ha az állat birtokosa ezt az igazolást felmutatja. Az igazolás számat és keltét a marhalével „Megjegyzések” rovatába fel kell jegyezni.

Az igazolás alapján történő vágásnál a huszvízgáló köteles a levágás okát a vágólajstrom „Jegyzet” rovatában feltüntetni, az igazolást bevinni és a vágólajstrom vonatkozó folyószámával megjelölve a vágólajstromhoz csatolni.

II. A vágómarha és vágóborjú forgalma és levágása

A szarvasmarha forgalma terén a fenti vágási tilalom kivétel csak a vágómarhára és vágóborjura nézve állnak fenn további korlátozások.

Vágómarha a levágás céljára eladott, élő állapotban 150 kg-nál nehezebb ökor, tehén és bika. Minőségi osztályok:

a) I. osztályú az olyan jól hizott ökor, amelynek huskihasználása legalább 54 százalék, az olyan bika, amelynek huskihasználása legalább 56 százalék, valamint az olyan jól hizott tehén, amelynek huskihasználása legalább 52 százalék;

b) II. osztályú az olyan ökor, amelynek huskihasználása legalább 50 százalék, az olyan bika, amelynek huskihasználása legalább 50 százalék és az olyan tehén, amelynek huskihasználása legalább 47 százalék;

c) III. osztályú az olyan ökor és bika, amelynek huskihasználása 50 százaléknál és az olyan tehén, amelynek huskihasználása 47 százaléknál kevesebb;

d) eszontozni való az olyan vágómarha, amely kedvezőtlen huskihasználása és eszontozása miatt, vagy a husz mérséklésben való kimeréséhez szükséges egyéb minőségi feltételek hiányában csak ipari feldolgozásra alkalmas.

A huskihasználási százalék a levágott állatból nyert és meleg állapotban (vesével és vesetokkal együtt, de nyel, bőr, lábvegy, fej, belsőszervek, pacal, tügy és belek nélkül) lemért husz súlyának az állat vágóhidon mért élőszúlvázaival való aránya.

Vágóborjú a levágás céljára eladott, élő állapotban 150 kg-nál kisebb súlyú fiatal (ezpos, vagy választott) tino, üszőborjú és bikaborjú.

A vágóborjú minőségi osztályai:

a) I. osztályú a 60 kg és ennél nehezebb,

SZŐLŐSGAZDÁK FIGYELMÉBE

Felhívjuk az összes gazdák figyelmét, hogy **Víziszenlgyörgyi**

bor és gyümölcs szeszfordémben

kitermelhetik az összes kifőzésre váró anyagukat szőlő, törköly, seprű. Akik kizárólag saját anyagukat mérsékelt áron kifőzni szándékoznak, haladéktalanul jelentkezzenek Horthy M.-tér 12 sz. alatt összeírás végett.

Komár Ferenc

bor- és gyümölcs szeszfordé vállalkozó

de 100 kg-nál kisebb súlyú, széles gerincű, felt, vastag faru, ki nem bogéltott borjú;

b) II. osztályú az a) alatt megjelölt követelményeknek minőségileg meg nem felelő, továbbá a 100 kg és ennél nehezebb, valamint a 60 kg-nál kisebb súlyú, vöröses, illetőleg tejes lusu borjú.

A minőségi osztályozásnak főleg az ar szempontjából van jelentősége. A forgalom szempontjából mindössze annyi szerepe van, hogy a husiparosok közvetlenül a tenyésztőtől csak a III. osztályú és eszontozni való vágómarhát vehetnek, jobb minőségűt csak a MAESZ-tól, vagy kijelölt kereskedőtől (bizományostól), illetőleg I. oszt. vágómarhát kizárólag a MAESZ-tól. A vágóborjú minőségének a forgalom terén semmi szerepe nincs.

A vágómarha, vágóborjú forgalma és levágása másféleképpen van szabályozva Budapestre és környékére és másképpen az ország többi részére nézve. Folyt. köv.

Április elsejétől kezdve a textilgyártás kizárólag a dolgozó nép szükségleteit biztosítja

A közellátási textilárú gyártása és forgalombahozatala terén a közellátási és az ipariügyi minisztériumok együttes határozata szerint április elsejétől kezdve új rend lép életbe.

Az eddigi textilleltatási rendben az ugynevezett tipizált cikkek és engedélyezett cikkek gyártása folyt, az újabb tapasztalatok, a szükségletek gondos mérlegelése és rendelkezésre álló anyagok mennyisége és minősége döntötték el azt a körülményt, hogy a gyártást a közellátási textilárú előteremtésénél minden vonalon szabályozni kell. Közellátási textilárú alatt elsősorban a kiskeresetű dolgozó nép textilszükségleteit kell érteni, agy nemcsak az, alsó lehel ruhához szükséges anyagokat, ruhaszövetet, de idetartozik a kis- és középkeresetű középosztály mindennemű textilszükséglete is. Sőt a jobbkeresetű tisztviselői-részedalom, a szabadfogalkozású textilanyagai is. Nem új tipizálásról van voltaképpen szó, hanem arról, hogy a haborus anyaggyártásokban hogyan lehet előállítani a lehető legköltségesebb, mosást, viselést egyaránt jól bíró, tartós textilanyagokat.

Elhöz szükség volt — az anyagok beosztását és pontos feldolgozását illetően — a leg- alaposabb részletekben megismerni a rendelkezésre álló nyersanyagokat, a feldolgozó üzemek felkészültségét, munkateherjelentést, technikai be- rendezést, munkaskétszámát Nemesiac a gyártá- do te felanyagok minőségét határozzák meg ezen- tül, hanem lehetővé teszik azt is, hogy maga a gyártás is egyenletesen legyen elosztva az egyes vállalatok között.

A legilletékesebb anyagellátási helyről jött értesülés szerint már elkészült a két minisztérium köz- köz, tárgyalási alapján a textilgyártás és ellátás új, szélesebb alapokra feltett új rendjéről életbelé- pelt új rendelt, amely a lehető legrövidebb időn belül megkezdik a hivatalos laphat.

Megtett-e kötelességedet vitéz honvédeinkkel szemben?

MEGYIMURJE

Preplatna cena: 5.— P. na pol leta.
Vuredništvo: Horthy Miklos-tér 6.

Csáktornya, 1943 aprila 2

Politički tjednik
Zide saki petek.

Korizmene misli

M. kr. honvedski minister je odredil, da se leventášam i njihovim voditelam imaju ve pred Vuzmom dati kršćanski navuki.

Za istinu jako dobra stvar je našu mlajšiu dopelati v vekšu pobožnost prem ve, da se skorom celi svet spravla ostaviti Boga i kršćansku veru.

V sem zlo, v sem mokam i trpljenju, štero nam zadavleju taborska vremena, jedino nam je vufanje v Boga, kajti Boža Vola nabo nigdar dopustila takše zlo z česa nebi bar nekaj dobroga žišlo.

Mi smo ludi kratkoga pogleda i z našom človečjom pametjóm nikak nemre mo prerazmeti ova svetska pripečenja, mislimo, da je zločesti duh preladal, ali dužnost nam je trdo verovati, da nas boža roka neje ostavila i da si Bog i za denes zadržal za sebe, da on ravna z ludmi ovoga sveta. Naš zveličitel je onda preladal celoga sveta, da su njegvi nepriatelji misili, da su ga vništili, na križ prepelili, zmrcvarili i zaklali.

Rano njegve najveške moke su nam donesle najvešku diku i zveličile su sveta, a nepriatelji su sami sebi vćinili ono, čega su se najmenje nadjali, a to je fundacija kršćanske cirkve i njeno vekivečno življenje i kralovanje na ovom svetu.

Korizma je vreme, da si človek dušu pokori i da se povrne k Bogu, Kristuš se četrdeset dni postil predi, kak se je hapil prodekovati i na spomen toga je sveta cirkva odredila korizmene poste pred vuzmom. I tak imamo dosti vremena da se pokorimo i za božu milost zafalimo.

Celi svet je v jenim ognju. Pred našimi očmi su se vništile i vniknule države, orsagi, narodi. Familie, štere su vćera još cvele, denes su bogci na cesti, matere su zgubile svoju decu, familie svojega oca, de su vćera varaši i sela bila, denes ga ne cigla na ciglu, niti jene žive duše, a mi pak tu stojimo, skorom v sredini Europe v našimi mirnimi domi. Naši raŕangi se veselo kadiju, poleg marljivo delata naši ludi si veselo popevaju, a od onoga strašnoga, kaj se po celom svetu pripeti, čujemo samo z novin.

Jeli naša slaba človečja pamet more prerazmeti to velku božu milost? Kralestvo Svetoga Štelana! Orsag blažene Device Marije! Zvun galženjačkih na varše Kassa i Budapest, naš orsag od taborskih mok i trpljenja još neje nikaj probal.

Jeli smo se ve, v korizmeno vreme zmislili za to, da se za ovu velku božu milost moramo na vreden način zafaliti? I v kakšu formu se mi očemo dragomu Bogu zafaliti? Jeli smo se zmislili za na-

še honvede, šteri se na dalkim polanam v strašnimi bitkami, boriju za nas, i za njihove familie?

Jeli smo se požurili zbrisati barem jednu suzu z lica taborskih dovíc i popilov? Jeli su dali čuda oni, šteri čuda imaju a malo oni, šteri malo imaju? I ako smo dali, jeli smo to dali z dobriat srcem, z človečje ljubavi i jeli smo znali, da nam je to dužnost? Kajti neje dosti dara ta hititi i onda gizdavo se faliti, glavu visoko nositi i se posod pripovedati, ja sem spunil svoju dužnost. Takši dari Bogu nesu dragi.

V jenoj francoskoj knigi smo čitali, da su došli v cirkvu Boga molit dva velki bogataši. Obedva su jako čuda dobra vćinili svojemu narodu, Jen se hapil Boga moliti z ovimi rečmi. Dragi Bog! Daj mi na ovoj zemli još vekše bogatstvo, još več imetka, a v nebi pak vekivečno dušno zveličenje zato, da sam ja mojemu varašu dal zazidati špitala i hižu za popilsku decu i siromake stalno podpiram. A drug: pak se ovak poklonil Bogu. Gospoň Bog moj! Ja sam velki grešnik, ne sem vreden milosti Tvoje, ali kajti je Tvoja milost prez granice, pomiluj moju grešnu dušu i primi moju poniznu molitvu.

Šteri od ovih dveh je bil pravi kršćenik? Šteri je bil pravi dobročinitel?

Na dalekom ishodu je jeden bogati kral ovak Boga molil v cirkvi. Dragi Bog, daj mi još vekšu soldačiju, još več imetka kaj bom mogel zavzeti i drugu polovicu sveta.

Da je išel vun s cirkve pre vratu je videl jenoga bogca, kak prosil. Ide ta i davle mu jenoga cekina, a bogec pak ga ne štel zeti. Kral se jako rezsrdil i pita bogca, kak se vupa krala tak zbantuvati, a bogec nato veli, nečem dara zeti od onoga, šteri je od mene vekši siromak, kral se začudi i veli, ti bogec, im je poloviba sveta moja, kak bi ti bil od mene bogateši.

Bogec mu odgovori. Tvoje je se zlato na polovici sveta, tebi se klanja pol sveta, a ti si prosil od Boga, da ti da još i drugu polovicu. Ti si čuda vekši siromak kak ja, kajti je sem zadovolen i lepo se zafalim Bogu za on talaček kruha, šteroga mi saki den da.

Tak moramo i mi s kršćanskom poniznost prijeti milost dobroga Boga, da nam je do ve začuval našu domovinu od strašne črlene pogibeli i s kršćanskom poniznosti zafaliti Bogu, da ja blagoslovil oružje naših dičnih honvedov, šteri dalko v starinskoj domovini magyarskoga naroda v zimi, v snegu, med velkimi mokami alduju svoju krv i svoje mlado življenje

zato, kaj mi tu doma moremo mirno delati za našu domovinu, za naše familie, a najpredi za naše honvede i njihove pripadnike.

Budimo spodobni k onomu francoskomu dobročinitelu, šteri je s poniznom dušom priznal svoje grehe i molil za božu milost i bodimo v duši spodobni k onomu Bogcu ishodne zemle, šteri je bil zadovolen i srečen da ima saki den falaček kruha.

Ministrov poziv glasi leventášam, ali sem skupa nam naj bo opomena. Zafalimo se ponizno dragomu Bogu, da nam je našu domovinu do ve začuval od nepriatela i sake pogibeli, a našu zafalnost pak pokažemo stem, da marljivo delamo na domačoj fronti za domovinu i da z alduvanjem pomažemo naše honvede i njihove familie. Naša vera nesme biti slaba, sako štricanje i sakoga jala na stran pustiti, pred našimi očmi mora biti samo jeden sveti cil: se za domovinu i honvede i samo jedna sveta vera: na zadnje bomo mi jakši.

To se bodo vučili naši dobri leventáš i to mora biti vera i vufanje sakoga pravoga magyara i megyimurca.

Zavežimo se ve v korizmi pred Vuzmom, da bomo tak služili našega Boga i našu domovinu.

Sp.

Socialna politika v narodnoj obskrbi Magyarske

Magyarska je niti ve, v tem teškim vremenim ne pozabila za svoje velke cile v socialnoj politiki. Kallayova vlada je stopram pred kratko vreme, dala vun na kratko i z milijonskimi broji dokaze, kulko Magyarska troši za dobro naroda. Od vremena do vremena zideju vun dobre naredbe, štere očuju pomagati da narod orsaga dojde do ležšega življenja. Najvažneše pitanje je ve v taboru obskrba naroda, da saki človek dojde do svojega falačka kruha. To je jako teško pitanje, a mora se rešiti tak, da bo bogatoš i siromak jednako imel kaj v zobe deti, kajti smo si jednaki sini domovine. Bole da saki samo malo ima ali nesme se najti človek, šteri bi glada trpel.

Vlada se briga i za to, da bodo ludi došli do oblaca. To je još težše pitanje. V našoj zemli ne zraste dosti vone, a pamuka pak nikaj. Z zvunjskih zemel je moči jako malo kočj voziti i tak fabrike dođu jakp slabo do materiala. Ali ono kaj je je, se jednako deli, tak da saki štacun dobi baram nekaj.

Ran tak smo z soponom. V mirno vreme smo z vunjjskih zemel dobivali materiala za sopen denes ga toga nega, kaj je je to isto vlada tak deli, kaj saki človek dojde do falaček sopona, kajti vlada dobro zna, da je čistoča polovicu zdrav. Tak zgledi porcije sopona bodo povekšali i to je treba denes, v taborsko vreme z veseljem prijeti. Nesmimo gledati ve v taborsko vreme, kak je porcia velka, nego to, da se vlada briga za narod i očje pomoči, de je samo moguče.

Tulkajše nam je vlada obećata, da bodo za novo rodjenu decu dali malo više sopona.

kajti samo čista i zdrava deca moreju naroda pokvešati i zato njih je treba podpirati.

Denes je glavna zapoved za se nas, šparati ze sem. Ran tak, kak je treba šparati s kruhom tak je treba šparati i s ze sem drugim materijalom, z opravom, obuteli, z soponom i s ze sem drugim. Šparati je denes narodna dužnost a fratiti je greh proti narodu i domovini. Saka nit konca, saka krpa, štera se prešpara, hasni celomu narodu, kajti za ono kaj se prešpara, ne treba v zvunjske zemle naše penaze vun dati i stem je naš orsag jakši ran tak, kak i saki gazda, šteri ide za tem, da čim več zapova doma, da mu ne treba kupiti.

Našem dičnom Zrinyi Miklósu su v Miskolcu služili velku paradu

V varašu Miskolc su deaki zvun škole marciuša 20-ga, na večer služili Zrinyi Miklósu jako lepu i velku paradu. Naš megyimurski sin Sáfiran István, varmegyinski sekretar za narodno rezsvčenje je držal velkoga govora v šterim je Zrinyi Miklósa znamenoval kakti največšega državnika svoje dobe, velkoga soldačkoga voditelja, zvučenoga magyarskoga človeka i pesnika svetskoga glasa. Tak z lepimi rečmi je okinčil velku peršonu grofa Zrinyi Miklósa, kaj su si ga ljudi mogli predstaviti, kak da bi ga živoga vidli. Njgve reči su se globoko zašle v dušu onim, šteri su ga poslušali.

Pajdaška Služba Szombathelyskoga soldačkoga špitala se zafalila Pajdaškoj službi v Csáktornya za vino

Kak smo v našem listu već višepot spomenuli, naši dobri ljudi v Viziszentgyörgyju su vino spravili za naše ranjenike, štero su gospe Pajdaške Službe poslale ranjenim honvedam, šteri ležiju v soldačkim špitalu v Szombathelyu.

Ove dneve je došel list Pajdaškoj Službi v Csáktornya v šterim se Pajdaška Služba szombathelyskoga soldačkoga špitala zafalila za vino. List glasi ovak:

Dobili smo v roke vino poslano v lagvu i v flaši i najlepše se zafalimo. Jako velko nam je bilo veselje, kaj ste se zmislili za naše teske ranjenike. Na žalost dosta takših imamo, a naša velka ali draga briga je, da njim spravimo kakšu pijaču. Zato smo z velikim veseljem prijeli poslano vino.

Prosimo Vas, imajte nas i nadale na brigi i ostanemo z rodolubnim pozdravom. Potpis.

Z veseljem štampamo ovoga lista z jene strane zato, kaj bodo naši dobri darovatelji znali, kaj su njihovih dari došli v dobre roke, a z druge strane pak zato, kaj bomo našega naroda dale genuli na dobrovolno i rodolubno alduvanje za naše honvede.

Kaj delaju naše žene

Narodno Društvo Magyarskih Gospelj je v četrick marciuša 25 ga melo svoju velku sesiju, na strom je Kovacsic Ella naučitelica, predsednica dala računa, kaj su celo leto delali. Stoga njenoga govora se vidi, da su magyarske gospe na visini svojega posla, one ne samo da znaju svoje dužnosti, nego je i zvršavleju. Od

potli, kak to društvo postoji, naše gospe z velikim trudom pomažeju siromakom, širiju magyarsku kulturu i znanost, a poleg toga prva briga njim je naši honved i njihov familie.

Črez leto dni su držale štiri predstave hasen toga su potrošili za siromake i soldate, materam štere imaju čuda dece, su vleti paradu naprave, na Zrinyi spomenik i na Orsačku Zastavu su dele tri vence, soldatam šteri su išli na front, dale su 2 zastave, 31.000 cigaretinov, 100 paklecov dara i 20 litri ruma. Deci, štera su išla na prvu pričest, dale su dobrogaj zajtreka.

Da je Visokodostojca Gospa Guvernerka prosila za honvedske familie, nabrale su do 6000 pengő za njih.

Napravile su škole za tkalce, švelje i kuruzno luštinje plesti. Plele su torbe, cekere, sandale, a za ranjeje honvede su splele 100 pari papučov. Za ve imaju pet krosna i gotovoga platna do 3000 pengő vrednoga.

Siromaškoj deci su zašile i rezdelile 75 oprave za puce, 24 kapute za puce, 28 oprave za dečke i 58 pari šolcov. Stalno podpiraju 55 siromakov i štiri taborske familie.

Lepo su zafalile vlastim, kaj je se posod podpiraju, tak je i purgarska škola posodila masine za oprave žitni.

Dobile su pomoć od Orsačkoga Društva za Familie Podpirati 400 pengő, od Društva Noćnih Ftičov 273 pengő, delavci Neumannove tabrike su dali 60 pengő, 10 l. varaš Csáktornya 200 p., laparska trgovina Balogh 77 pengő. Zvun toga saka gospa plaća saki mesec svojega resu. Se te penaze trošiju za honvede, njihove familie i za siromake.

Za istinu moremo Bogu zafaliti, kaj imamo ovo društvo v Csáktornya. Te gospe se nigdi ne taliju samo stihia delaju, a taliju njih njihova dobra dela.

Saki kršćenik naj drži za svoju dužnost, ovo društvo podpirati, kajti stem podpira soldate, njihove familie i siromake, a stem i svoju domovinu.

Naši sadovnjaki v Megyimirju

Ako ide človek na prtuletje po cesti Viziszentgyörgy — Stridovar vidi takšu lepotu, da ju nigdar ne pozabi. Već poleg pravljske šume se ta lepota hapi. Levo i desno od ceste sadovno drveće se v jenom cvetu, tak belo kak da ga bi z mlekom posipali. Iova lepota trpi po celom goranjem Megyimirju se do granice, Notarijusje Viziszentgyörgy, Muraszentmarton, Stridovar i Felsőmihályfalva su pravi raj na ovoj zemli. Ludi šteri tam stanovleju mrti sami neznaju kakšu lepotu njim je Bog dal.

A zakaj je Bog to lepoto stvoril? Čmele, štere meda pobiraju, misliju, da za njih, gospenice i kukci, šteri listje pojeju i cveta vništavleju, misliju da za njih, a na zadnje ludi, šteri kamiju sada pobirati i kruha si kupiti, tulikašje misliju, da za njih i samo za njih.

Imaju pravjeni i drugi. Čmele naj samo pobiraju mirno meda, one su jako hasnovite ži-vine, človeku pomažeju kaena stvoriti i z onoga, s česa sam nemre i zato je črez zimu hranimo i pazimo na nje. Ali ne tak sakolomno metulji, kukci i črvi. Oni ne protiju nikšu pomoć od človeka, nego si sami stvoriju dobro življenje po našim sadovnjakom. Ako kesno v jesen skopamo z sadovnoga drevja melina doli, bomo našli sako formu črvi i kukce na milijone, šteri tam mirno spuju i čekaju prtuletje. To su odvetka omh metulov i kukcov, šteri onda, da drevje najlepše cvete, znesuju v saki cvet jeno jeje, štero se od sunca zvali i mala gospenice poje stree cveta, šteri se onda posuši i opadne doli i tak je drveće na prtuletje jako lepo, puno cveta a ploda neda.

Kak se moći proti tomu braniti? Treba je drevje, ako to već v jesen nesmo vnišili, s ostrom ili drotanotom kečom dobro počistiti, sega melina doli postrugati, a kaj doli črvi, marljivo skup pobirati i v oženj deti. Ve te kukci još spuju i tak se bodo stonkali, a na čistom drveću bo ploda. Zvun toga na te melim v jesen čuda kukcov jeje znesu štere se na prtuletje od toploga sunca zvaliju, plaziju po drevju gori, pojeju cve-

ÁGYTOLLAKAT

Tarka, jobb	—	1'50	1'—	P.
Szürke, fosztott	4'—	3'—	2'50	P.
Fehéer, fosztott	8'50	7'—	6'—	P.
1. rendű fehér fosztott	13'—	12'—	10'—	P.
Pelyhes, dunnába	20'—	17'—	16'—	P.
Pehely, paplanba	33'—	30'—	—	P.
Szürke pehely	18'—	—	—	P.

Szállít bérmentve utánvétel bruttó 5 kg-os papírszákbán

RÁCZ JÓZSEFNÉ ágytollüzlete,
KISKUNFÉLEGYHÁZA Holló Lajos utca 39.

ta i mladoga sada i tak drevje pak ostane prez ploda.

Zvun toga i sam meh in jako škodi drevetu. Meh in drži mokro, pod njemu kora zgñijli i tak se drveće još dosta mlado posuši. Zato ne smeti ostaviti melina na drevetu, nego mam kak se pokaže, marljivo doli počistiti i zgoteti.

Drugo, velkoga kvara delaju gospenice. Letni beli metulji napraviju na listju i na kitaj bele pavučine, a nutri znesuju jejei drobne kak mak, na jezere. Na prtuletje se z sakoga jejeja zvali gospenice, te plaziju po drevju, pojeju se listje i tak se siromaško drveće moći, ako je dosta jako, stira novo listje, ako ne, onda se posuši, ali ploda nikak nemre dati.

Pre jenim gospodarom na gruntu smo vidli jenu jako lepu zdravu slivu, velku su belo od cveta, mogla bi dati dve tri vedre sliv, mrti još i više, ali je bila sa pokriva z gospenicami. Pitali smo gazdu jeji on to vidi i zakaj ne pobere gospenice im bo kvaren na stotine, a drveće se bo posušilo. Vidim vidim, reče gazda, ali kaj bom ja to pobiral, kak Bog da. Tak mislije te mrtini greh. Zato je Bog dal človeku pamet, kaj si pomore, de je potrebno. A zvun toga te gospodar dela kvara i sosedam. S saka gospenice, štere tličice ne itegneju pobirati, postane melul, on pak znese jejei i na sosedovo drevje i tak se te nesrečni beteg reznesu i v druge sadovnjake i vnišiti celoga kraja.

Zato je treba sadovnjaka od gospenicnih gnjezdi, ili pavučin dobro očistiti, kaj se doli odreže, ne smeti pod drevjem ostaviti, nego zježgati, kajti gospenica da zide, zna plaziti i dojde nazaj na drveće a onda je čišćenje nikaj ne hasnilo.

Treće velko zlo na drevju je lepek i jelovo kitje. Vidli smo drveće, na šteroj je bilo do tri lepekov. Lepek stira korena v drveće odnod vlecje soka, s čim se hrani i tak drveće nemre svojega ploda hraniti, kajti ga lepek secca. Lepekov plod, da se dozreli postane mehek i sladek, fličići ga jako radi jeji i kajti se jako lovi, na fličičovim klunom ostane štero zrno. Fličić si na drugoj kitki klun brusi, zrno se prime za kitu i pustij korena i tak se jeno drveće za drugim vništavle.

V Megyimirju niti na jednim drevetu nesme biti lepek. Čim ga spazimo onu kitu odrezati i zgoteti, kaj se nabo dale širi.

Na čuda, mestaj smo vidli, kaj na drevju, najvišepot nakli, ili poleg svojega tiraju jelove kite, čudapot osam-deset, z jena gnjezde. Te jelove lile tulikašje kvara delaju kajti vlecju drveće i on material, šteri bi moral doiti v plod, ide v te jelove kite, i tak drevje nemre ploda dozreleti. Vidli smo po sadovnjakaj i čuda suhalje. Te suhe kite su gnjezde za sakojacke gospenice i črve. Štita kita prini postane mehka i tam se onda te kvarileli sadovnjake lahko skrivleju.

Zato je treba se jelove kite i suhalje dobro počistiti. Ako je de treba štero kitu ostaviti, to već gazda vidi de, tam je moć ostaviti, štera je najkaka. Sadovno drveće nesme biti gosto i onda nemre ploda dati. Treba je na prtuletje, dok drveće spi, odrezati kite, štere su zvičesega, tak da drveće ima lufta i sunce, onda bo zdrav i čeli plod.

Sadovnjaki je treba ran tak reda dati, kak človeku i živinčetu. Zdravo sadovno drveće mora ran tak zježdati, kak zdrav človek, ili zdravo živinče.

Mi megyimirci smo se navčili, da sada povati je jako vredno. Zvunjski orsagi jako radi kupujuje naše kanade, lesice, klopcenke, špicne, mosanike i sega drugoga sadu. Imamo v bregovju dosti gospodarov, šterim ne zraste dosti kruha a kaj tahi si namestuju s prodanim sadom. Ako bodo svoje sadovnjake v redu držali, bodo meli

Kőbányai Polgári Serfőzde

muraközi egységárútitója, ugyszintén

PETÁNCI ÁSVÁNYVIZ Iőraktára

glavno skladište PETANSKE kisele vode

jedini prodavec pive za Medjimurje i

Csáktornya, Kossuth L.-u. 1 sz. alatti

nyitrai MRÁZ TIBOR

Csáktornya, Kossuth L. vulica br. 1.

telephelyiségét ÁTHELYEZTE
A ZRINYI VÁR BELSŐ UDVARÁBA.

je svoje skladište i magazine **PREMESTIL V
ZNUTREŠNJI DVOR ZRINYI GRADA** (Staroga grada)

bogatu bratvu i kajti su cene denes jako dobre, bodo i do lepih penez došli.

Sadovnjak ne zahteva čuda posla. Ako mu na prutletje reda damo, skorom celo leto smo od brige.

Na zadnje još bi šteli opomenuli naše gospodare, da je i sadovje tre a negda pognojiti. V jesen koli dreveta 1-2 metre dalko od stebila venca skopati se koli drevca, nutri dobroga zreloga gnoja deti i onda nazaj s zemlom pokriti. Či pak je velka suša onda pak je treba drevje zalajati. S pikom se okoli drevje luknje zvrtati i nutri vodu vlejati. To je dosti jempot dvapoti napraviti i onda sad nabo doli curel.

Črvivoga sada treba saki den pobrati kajti črv, da je sit, zide v zemlu, a drugo leto bo z njega metul, šteri pak vcepi v sad črve.

Bog je rekel pomori si sam i ja ti pomorem, tak moramo mi megyimurci delati z našimi sadovnjaki.

Važno za naše polske delavce!

Vnogima nam je poznato, da su lani naši delavci odišli na delo s nepoznatimi gazdi. Isto nam je poznato da su nekisi taksi nepoznati gazdi malo brige vodili za naše delavce. Pripetilo se i to da su delavcam žitne karte odrezali a žito su im dimo ne spravili, tak da su vngi siromaski delavci ostali prez kruha, takše i spodobno krivice su se pripetile vngimi delavci i rano zato naši delavci letos nemaju vufanje niti kam iti kajti su njim sega obečali dok su je ta dobili, a zatem su je pustili dragomu Bogu naj se on briga za njih. Isto je i letos puno Megyímurje takših gazdov, koji samo svoje prednost faliju kak bo dobro našim delavcam pod njihovim vodstvom živeli bodo tam, kak puži v svojoj hiži prez posla, jeli bodo kaj njim bo draga vola dok njih ta ne dopelaju, zatem pak naj se briga dragi Bog za nje. A ne misliju oni gazdi, da smo mi megyimurci tulko spametni, da znamo, da smo lani onda ne pijemo vodu, nego jemo kaj imamo. Pitamo mi njih zakaj i letos neideju oni isti delavci žnjimi šterima su tak dobro večniti ili barem z njihovoga sela. Niti jen megyimurški gazda neide v njihovu okolicu, po delavce, pak makar oni bili tak slabi gazdi kak oni od njih širju. A imamo i dokaza, da su i naši delavci dobili žrnje i plaču kaj smo im obečali, niti je koji od glada tam hmiri mogče kaj se je samo zdeblal, jer je dobil i ima kruha za se i za svoju familiju za celo žitru. Vidli bomo kaj bude stoga lepoga obečanja za jesen istina.

Za hercega Esterhazyja potrebno mi je još sto delavov i to za dobru plaču i dobre delavce, plača je već mislim poznata delavcam, a koji mish kaj zaslužiti naj sigurno za dalnje pogodke pita pre zastupniku ili gazdi koji je niti lani ne falil svoje delo, a koji delavcam je potreben kruh dimo postaviti i mislim da su delavci više dobili nego je to bilo v kontraktu i niti jeden menje, kajti te gazda tu v Megyímurju živi de sega saki den more šterjati za ostatak. Mirne duše naj se delavci glasiju kajti dobro zaslužuju i kaj njia obečam za to se i čim bole brigam.

Glasiti se pre Gáspár Józsefu Csáktornya, prek Leventaškoga doma br. 7, do srede sakoga dneva.

Gáspár József

KAJ JE NOVOGA?

— Šumski ognji. V Zalavarmegyiji su se črez kratko vreme štirpoti pripetili šumski ognji.

Šume se najviše pot vužeju na prutletje da se listje, štero je v jesen doli scurelo, od sunca i vetrov čisto vun posuši i od najmenše iskre se lahko vužeje, z velikim ognjom gori i teško se da vgasnati.

Ovi ognji delaju jako velke kvare, a ognja moreju napraviti ne samo ludi šteri delaju v šumi, nego i drugi ludi šteri ideju na špancer v šumi, ne paziju ličeju vkraj goreče šibice, cigaretnine i tak dale.

Zato opomenemo sakoga, što v šumi ide naj v šumi ognja ne dela, to je po zakonu jako zabranjeno, a nesmeti v šumi niti cigaretnine - pušiti, a kak človek pazi lahko se pripeti, kaj se šuma vužeje.

Kakši god se kvar v šumi pripeti, to je kvar celoga naroda, zato saki človek mora šume braniti i čuvati, kakti narodnoga imetka.

— Respočila se granata, stoplena s šibicom. Zorc Radoslav deak purgarske škole se s svojimi pajdaši igral na trati, de se soldati muštraju. Našli su jenn ročnu granatu, štera neje počila. Dečki su se veselo igrali z granatom, hitali sem tam i granata neje počila. Zorc je od brata šibicu prosil, vužgal i ober plamena držal granatu, štera se tak respočila, ali na velko sreču neje napravila večke zlo, samo Zorcu je prste zranila. Drugim dečkam se neje nikaj pripetilo. Zorca su odpelali v špital v Csáktornya.

— Orsačku Zastavu i spomenika za viteze bodo postavili v Perlaku. Vitez Horváth Ferenc generalmajor v penziji orsački oblegat Doljnega Megyímurja je v Perlaku držal konferenciju na steroj su zrekli da bodo postavili spomenika vitezam i Orsačku Zastavu i dogovorili su se, s kakšom paradom bodo je majšu 30-ga reskrlji.

— Mali deaki v Csáktornya su dobili premiu. Sziklav Janos, predednik Prekdunavškoga Društva za Narodno Posvećenje je držal paradu malim deakam narodne škole v Csáktornya i rezdelil penezne premie med one deake, šteri su se najbolje navčili magyarski.

— Kulko starinja i su v Nemškoj nabrali črez dve leti. Nemški deaki su napravili tulko starinjavi, da ga tomu para ne. Canjkov su nabrali za 35000 vagonov, to vlecje 1000 terbešnih čugov. Od toga dojde na stare papere 12000 vagonov ili 330 čugov i stem su tulko pomogli, kaj se v Nemškoj čuda šume ne moraju poseci. Tretja stran papera, kaj se v Nemškoj nuca, bo se napravilo stoga staroga papera. Žvun toga su nabrali čonte. Stoga pak se kuha kelje, štero pak jako nucaju po labrikaj, de se aeroplani delaju. Nabrali su i čuda železja mesinga i kulra i drugo takše spodobno. Se to je denes, da ga ne sirovoga materiala jako potrebno za fabrike. Kak vidimo, pobiranje starinjavi je po celom svetu jako vazen posel. (M. N. K.)

Taborski glasi

Sovjetska fronta

General Zima je odišel v penziju i stem je sovjetska fronta prepala v blato. Kaj celi tjeđen čujemo s te fronte je samo ono, kaj nemci vun davleju, da de na steroj fronti oni ideju napre, tak su ove dneve zavzeli s šturmom varaša Ževsk zatem pak su napravili velku bitku pre varaša Staraja Rusa, de su sovjeti zgubili do 61.640 mrtvih, 293 oklopljenih kol, 806 mašinpuški i 1036 mašinpistole.

V Berlinu su ve vun dali, kulko su sovjeti zgubili v zimskoj ofenzivi od novembra pak se do ve, to su strašni broji. Sovjeti su se hapili z velikom ofenzivom v oktobru i črez celu žitru su tirali prez sake milosti svojega naroda na šlogrog se dok neje general Zima rekel oha, dale ga ne. Tak su zgubili prek milion i pol ludi, 12.000 oklopljenih taborskih kol, 3763 aeroplanov, a štukov pušek i drugoga taborskoga materiala tulko, dase neda niti prebrojiti, na čuda stotine jezere.

Ove velke numere dokazeju, kulko ludi i materiala su sovjeti reskrali, da stisneju nazaj frontu i da zemeju zgubienju Ukrajinu. Za Rusiju su navek rekli, da ima tulko ludstva, da rezerve nikak nemreju šaliti, v Rusiji sovjeti već 15-16 let staru mladu decu tiraju na frontu. Ta decu su slaba, kajti nemaju dosti hrane, soldački nesu nikak zmuštrani, prav niti pušku nemreju nositi a sovjeti je samo tiraju v ogeni. Pre trenaj i odzadi za frontom v drugoj službi skup su pobrali se moške i štirah v ogeni, a odzadi i pre trenaj ženske zrušavleju soldačku službu.

Ali se to nikaj ne hasni. Kaj su bolševji senjali, to se spunilo nabo. Oni su šteli Ukrajinu Nazaj dobiti, kajbi oni šteli onu pšenicu, štero smo mi posejali, a naši soldati i narodi naj pogineju od gladi. Samo stoga nikaj nabo, nemški naši soldati su zadržali strašnoga bolševičkoga hengera i on nas nabo zdrobil.

V Engleskoj i Ameriki je velka žalost, kaj su bolševiki tulali s ofenzivom, kajti tam su sigurno rečunali kaj bodo sovjeti do prutletja došli čare do polovice Europe, a denes su dale od toga, kak su da bili.

Ve je Hitler Adolf, voditel i kancelar nemškoga naroda rekel, v Nemškoj se spravljaju velke rezerve, soldačija i oružje na milione, se to se po malem spravlja na frontu i da bo došlo vreme za to, bo se bolševikam pokazalo z božjom pomoćom, da oni v Europi nemaju nikaj za iskati i krščansku i Europsku kulturu je Bog ne za njih stvoril.

Motorbicikl marke „Adler“ u vrlo dobrom stanju, sa elegantnom prikolicom i prvorazrednim gumama, prodaje Gábersek Antal Murakirály.

Ruháit festesse, tisztítsa Oprave farbatí, čistítí pre

Csáktornyai Fiók:
Horthy Miklós tér 9.

Pálcsicsnál

Još jenpot za sladku trstíku

Dvapot smo več pisali za ovu hasnovitu trstíku, a ve na zadnje još ovo očemo gazdam dati na glas. Čuda ludi velíju da je to serek, a bole je spodobno k trstíki. Glavu ima velku, a zrnje je debeleše. Steblo je debelo, zeleno i drži se još i v januaru, a či se dobro pazi, još i do marcíuša. Listje se ne drobí, nego ostane celo još i da je suho. Zrnje se dozreli se posod po našem orsagu. Ako je zemla fríško pognojena, još i ono se dozreli, kaj se v juníušu seíja. Ali poleg toga vala i donese zrelo seme i v slabešoj zemli a či zrašte samo meter i pol visoko i onda još vekšega hasna da, kak štera god druga setva.

Raste i zreli se nikaj duže kak kuruza. Ako se v pravo vreme sadi, onda da čuda meda, ako pak kesno sadimo i zreli se v hladnom vremenu, onda menje. Ima i onda dosta soka, samo neje tak sladak i duže ga treba kuhati. V toplim vremenu dozreli sok da skorom do polovice meda.

Moči je meda dobiti i z mladih, još ne zrelih stebala samo on bo bole črni, a z dobro dozrelih stebala se dobi lepi svetli med, spodoben omu, stero ga čmele nosíju i nikaj neje luší od čmelinoga meda. Za čmele hraniti je bolši od cukora.

Glave, lati da se zmlatíju i plevu živina jako rada je. Kak smo rekli, treba je zaran sejati, da se zemla stopi i da se kuruza seíja, onda pušti globoko korenje i lahko mađadi sušu a druge strane dobi jakše steblo i listje i tak da više soka. Kak smo rekli, kaj se v aprilu seíja, to se dozreli po celom orsagu.

Ne troši preveć zemlu, zahteva takšu kak kuruza, i drugo leto sejati ran tak dobro vala, zatem pak je moči kuruza sejati, kajti korenje i listje kaj dolí scuri, jako hasni zemli. Sejati 2—3 centimetre globoko. Najglavneše je prvi kop, da ima 3—4 liste, samo korenju se ne smeti doteknuti. Ako sadimo flance, kak zelje, onda v mokrom vremenu v moku zemlu posaditi. Flance treba rezsaditi, da imaju 2—3 liste.

Niší se nesme prestrašiti, da je od početka slabo, kajti ima samo jenoga korena, ali da već pušti korenje, onda jako fletno zraste. Denes da ga slabo krme, je jako dobro to trstíku povati, kajti donese dobroga hasna. Što bo letos probal, bo za navek povat. Ve je dobra prilika, da megymurski narod dojde nazaj do lepe marhe i tustih svinj. I oni gazdi šteri malo zemel imaju, bodo meli velkoga hasna, kajti jednako vala za človečju i za živinsku hranu.

Koroncay László
Csáktornya Széchenyi u. 3.

**Jeli si spunil svoju dužnost
proti našim vitezím honvedam?**

Gospodarstvo

Nova naredba za marhu klati Važno za gospodare

V denšnjem broju naših novín se hapimo štampati novu naredbu ministra za narodnu obškrbu broj 310.000.1943. K. M. za marhu, šteru smeti i šteru ne smeti klati. Ova naredba stopi v krepot 1943. aprila 1-ga i prosimo naše gospodare, naj si te novine spravíju, kajti bodo je čudapot nicali.

Klati ne smeti

Od dve leti mlajšu kravu, telicu, žensko tele, zvun ako je kakša nesreća i

zvun toga slobodno klati

1) onu od dve leti mlajšu kravu, telicu i žensko tele, za šteru m. kr. gospodarski inšpektor ili varmegyínsko društvo za plodnu marhu posvedoči, da neje dobre fajte, ili ima kakšu falíngu i tak neje vredno odhraniti, kajti ne vala za plod;

2) onu od dve leti mlajšu kravu, telicu i žensko tele, za šteru službeni živinski doktor veli, da je falíngasto, betežno, ne vala za hraniti i za plod;

3) onu od 6 tjednov mlajše, a od osem dni stareše žensko tele, za šteru službeni živinski doktor veli, da ga ne moči odhraniti zbog toga, da je mati betežna, ili vkraj došla.

Kaj se takšega prenajde, na prošnju straníke gospodarski inšpektor, gospodarsko društvo, ili službeni živinski doktor da písmenu svedoču.

Na do dve leti mlajšu kravu, telicu i žensko tele pašuša za klati je samo onda smeti vun dati, ako gazda živine takšu svedoču pokaže. To je treba zapisati na pašu.

Ako se takše živíne kole, onda mora kontrolor mesa to sebi zapisati v knígu, gazdi zeti svedoču i kvoj deti.

Trgovina i klanje marhe

Zvun zgornjega su samo još na marlu i telice za klati dalnja ograničenja.

Marha za klati. To su krave, bik i volí prodani za klanje, najmenje prek 150 kil žive vago, klaši su ovi:

a) I. klas je on tusti vol, šteri da najmenje 54% mesa, onda on bik, šteri da najmenje 56% mesa i ona dobra tusta krava, štera da najmenje 52% mesa.

b) II. klas je on vol, šteri da najmenje 50% mesa, takši bik šteri da najmenje 50% mesa i takša krava, štera da najmenje 47% mesa.

c) III. klas je on vol i bik, šteri da menje mesa od 50% i ona krava, štera da menje mesa od 47%.

d) za viršline je ono marše, štero da premalo mesa i čuda čontí, ali pak ima drugu falíngu, zbog štere se v mesnici seći neda i tak vala samo za viršline.

Percent mesa se tak zručina, kaj se zaklano marše, još toplo vagne, z bubreki i lojom, ali prez jezika, kože, nog, glave, drobovine, fidekvoj i vimena i tak se onda prečućna z onom vagon, šteru je marše imelo živo na šloprogu.

Telíči za klati spadaju v ove klase
a) I. klas su oni telíči 60 kg, ili još teškiši, ali od 100 kil lehkíši, širokoga hrpta, tusti z debelim stegnom.

b) II. klas su oni telíči, šteri ne odgovaraju paragrafom pod a, nadale oni šteri su od 100 kil teškiši i oni od 60 kil lehkíši s slabešim mesom.

V klase rezdeliti marhu je treba najpredi zbog cene. Pre čeni vla klasa samo tulko, da mesari od povatela slobodno kupíveleju samo marhu III. klase i onu za viršline, a bolšu marhu samo od postavljenoga trgovca i mesarskoga društva (M. A. E. Sz.) a i I. klasnu samo od društva. Telíči moreju doiti v trgovinu, kakši su god.

Trgovina i klanje marhe i telíčov drugaj je odredjeno za Budapest i drugaj za orsag.

(Drugipot dale.)

**Šparati je rodolubnost,
fratiti je izdajstvo domovine!**

**Od aprila prvoga bodo fabrike platno
delale samo takše, kaj delavski
narod nuca**

Za tekstilnu robu delati i v trgovinu puštití su ministeríjumi za narodnu obškrbu i trgovinu od prvog aprila stvorili drugoga reda.

Do ve su fabrike delale robu za narod, a i finu luksuznu. Kak se vidi i kakše su potrebe i kulko ga sirovoga materíala, mora se fabrikacija z nova vrediti. Tekstilna roba za narodnu obškrbu bo se delala najpredi za takše ludi šteri malu službu imaju. Platno za postelínjav, za veš i štoje za opravu, a sem spadaju i menjši i srednji činovníki, meštri i trgovci. Nabodo se tu níkve nove torme robe, nego za to je reć, kaj se ve v taborskom gospodarenju napraví takša roba, štera bo najbolša za nositi i najbolje bo se dala prati.

Zbog toga je bilo potrebno kontrolerati se fabrike, sega sirovoga materíala, fabrike zbog toga, kulko moreju napraviti i kulko delavcov imaju. Jednaka roba se bo delala i jednako se bo rezdelila.

Kak smo zavzedili, ta naredba bo zela v najkraše vreme.

Goričnim i sem drugim gazdam na znanje

Opomenem se gorične gazde da v **mojoj velkoj**

žganjari v općini Viziszentgyörgy

moreju žgati sega svojega materíala, shive, sako fele tropa i drozdíje. — Gazdi, šteri očiju žgati samo svojega materíala po falešoj ceni, naj se nam glasíju zbog zapisa v Csáktornya, Horthy Miklós plac 12.

Komár Ferenc

žganjar za vino i sadovje

Izléses nyomtatványok

gyorsan és pontosan
K É S Z Ū L N E K

a Muraközi Katolikus Könyvnyomdában

APRÓHIRDETÉSEK - MALI OGLASI

Apróhirdetések díja szavankint 10 fillér. — A vastagon nyomott szó kettőnek számít. Legkisebb hirdetés díja 1 P.

— **Masina za mlatiti žito i pšenicu**, samo mlátilica, fabrikacija Magyar Gazdasági, velka 1000 m. m. za prodatu **Patai Tarandek Antal Bányavár.**

Egy Zeiss Box fényképezőgép vasarnap, 28-án, a Graner villa előtt kis parkban elveszett. Becsületes megtaláló adja le a kiadohivataltban, jutalomban részesül.

Jeden fini aparat za fotografiranje se v nedelu, 28-ga v malim parku, pred Granerovom vilom zgubil. Postenjak, što ga našel, naj donese v administracíju dobi premiu.

Felelős szerkesztő: Pecsornik Ottó
Felelős kiadó és lapfajlonos: Pecsornik Ottó
Nyomta: Muraközi Katolikus Könyvnyomda — Csáktornya
Nyomtasért felal: Sárcza Antal